

รายงานผลการประชุมคณะกรรมการด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช
สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๔
ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส
ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติขอเรียนสรุปผลการประชุม ดังนี้

๑. การสัมมนาเรื่องหนอนกระทู้ Fall Armyworm (Thematic session on Fall Armyworm)
การสัมมนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหารือแนวทางการใช้หลักการความตกลง SPS ในการเข้าถึงเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ปลอดภัยในการจัดการหนอนกระทู้ Fall Armyworm ซึ่งแพร่ระบาดและก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากในหลายพื้นที่ของเอเชียและแอฟริกา โดยมีการนำเสนอประเด็นสำคัญ ได้แก่ (๑) สถานการณ์และผลกระทบจากการแพร่ระบาดของหนอนกระทู้ Fall Armyworm ในระดับโลก (๒) ความท้าทายของผู้ประกอบการรายย่อยและเครื่องมือในการจัดการหนอนกระทู้ Fall Armyworm และ (๓) แนวทางความร่วมมือระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศเพื่อช่วยในการเข้าถึงเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ปลอดภัยในการจัดการกับหนอนกระทู้ Fall Armyworm

๒. การรายงานกฎระเบียบของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

๒.๑ แคนาดาเสนอให้ประเทศสมาชิกพิจารณากำหนดแนวทางเพื่อลดข้อกีดกันทางการค้าต่อการนำเข้าสินค้าที่มีการปะปนของพืชตัดต่อจีโนมในในระดับต่ำ (Low Level Presence: LLP) โดยมีอาร์เจนตินา สหรัฐอเมริกา และบราซิลให้การสนับสนุน

๒.๒ สหภาพยุโรปเตรียมออกกฎระเบียบฉบับย่อยภายใต้ Regulation (EU) 2016/429 ว่าด้วยโรคระบาดสัตว์เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคระบาดสัตว์และข้อกำหนดสำหรับการเคลื่อนย้ายสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ภายในสหภาพยุโรป โดยจะมีผลบังคับใช้จริงในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔

๒.๓ สหภาพยุโรปจัดทำกฎระเบียบ เรื่อง รายชื่อพืชที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งต้องมีการประเมินความเสี่ยงศัตรูพืชก่อนนำเข้ามายังสหภาพยุโรป และได้ประกาศรายชื่อพืชที่มีความเสี่ยงสูงพร้อมขั้นตอนสำหรับการประเมินความเสี่ยงเพื่อการนำเข้าพืชที่มีความเสี่ยงสูง โดยกฎระเบียบฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้จริงในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๒

๒.๔ อาร์เจนตินากล่าวถ้อยแถลงว่าด้วยปฏิญญาระดับรัฐมนตรีของ Southern Agricultural Council เรื่อง การใช้เทคโนโลยีชีวภาพแบบแม่นยำสูงในการเกษตร โดยชี้แจงประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีชีวภาพแบบแม่นยำสูงโดยเฉพาะการตัดต่อยีนเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรแบบยั่งยืน และเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกพิจารณากำหนดนโยบายและแนวทางสำหรับการนำเข้าสินค้าเกษตรที่ผลิตจากการตัดต่อยีนบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์และการประเมินความเสี่ยงเพื่อลดข้อกีดกันทางการค้าสำหรับการนำเข้า โดยมีประเทศที่ให้การสนับสนุนจำนวน ๘ ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา บราซิล แอฟริกาใต้ อูรุกวัย โคลอมเบีย ปารากวัย และฮอนดูรัส

๓. ข้อกังวลทางการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญและอาจมีผลกระทบต่อไทย

๓.๑ การยกเลิกการขึ้นทะเบียนสาร Chlorothalonil ในสหภาพยุโรป โคลอมเบียร่วมกับประเทศสมาชิกอื่นๆ อีก ๑๐ ประเทศ เรียกร้องให้สหภาพยุโรประงับการยกเลิกขึ้นทะเบียนสารนี้ในสหภาพยุโรป เนื่องจากผลการประเมินความเสี่ยงไม่ได้ระบุว่าสารนี้เป็นอันตรายต่อมนุษย์เพียงแต่ขาดข้อมูลการประเมินความเสี่ยงสำหรับเมตาบอไลต์ของสารนี้เท่านั้น และขอให้สหภาพยุโรปชะลอการปรับลดค่า MRLs ของสารนี้ออกไปก่อน ทั้งนี้ ผู้แทนสหภาพยุโรปแจ้งว่าปัจจุบันยังไม่มีมีการปรับลดค่า MRLs หากมีการปรับลดค่า MRLs จะแจ้งเวียนให้ประเทศสมาชิกทราบต่อไป

๓.๒ การให้ระยะเวลาเปลี่ยนผ่านในการปรับลดค่า MRLs ของสหภาพยุโรป โคลอมเบีย ร่วมกับประเทศสมาชิกอื่นๆ อีก ๘ ประเทศ ขอให้สหภาพยุโรปขยายระยะเวลาเปลี่ยนผ่านในกรณีที่ปรับลดค่า MRLs จากเดิมกำหนดไว้ที่ ๖ เดือน ซึ่งไม่เพียงพอสำหรับการพิจารณาหาสารทดแทน ทั้งนี้ ผู้แทนสหภาพยุโรปชี้แจงว่าระยะเวลาดังกล่าวเป็นไปตามข้อกำหนดของสหภาพยุโรป โดยสหภาพยุโรปจะมีการแจ้งเวียนการปรับลดค่า MRLs ให้ประเทศสมาชิกทราบและยินดีรับฟังข้อคิดเห็นของประเทศสมาชิก

๓.๓ การปรับลดปริมาณสารกำจัดศัตรูพืชตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limits: MRLs) ของสาร Buprofezin, Diflubenzuron, Ethoxysulfuron, Glufosinate, Imazalil, Ioxynil, Iprodione, Molinate, Picoxystrobin และ Tepraloxymid ของสหภาพยุโรป โดยโคลอมเบีย คอสตาริกา อินเดีย สหรัฐอเมริกาและประเทศสมาชิกอื่นๆ อีก ๑๑ ประเทศ แสดงข้อกังวลต่อการปรับลดค่า MRLs ของสาร Buprofezin, Picoxystrobin, Imazalil และ Glufosinate ไปที่ระดับ 0.01 ppm จึงเรียกร้องให้สหภาพยุโรปพิจารณาดำเนินการดังนี้ (๑) กำหนดค่า MRLs ของสารเหล่านี้บนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยง (๒) พิจารณาเพิ่มระยะเวลาเปลี่ยนผ่านให้แก่ประเทศสมาชิก และ (๓) ชะลอการใช้ค่า MRLs ที่ระดับ 0.01 ppm ในระหว่างพิจารณากำหนดค่า Import Tolerance ซึ่งผู้แทนสหภาพยุโรปยืนยันว่าจากการประเมินความเสี่ยงพบว่ามีสารและเมตาบอไลต์ของสารเหล่านี้มีผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์จึงจำเป็นต้องปรับลดค่า MRLs ไปที่ระดับ 0.01 ppm โดยสหภาพยุโรปยินดีจะพิจารณากำหนดค่า Import Tolerance บนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยง

๓.๔ ระเบียบการอนุญาตนำเข้าสินค้าพืชของไทย ได้หวั่นถอนเรื่องการขอเปิดตลาดเมล็ดพันธุ์มะละกอออกจากข้อกั่วงลทางการค้าเนื่องจากไทยได้ตีพิมพ์ประกาศกรมวิชาการเกษตรเพื่ออนุญาตนำเข้าเมล็ดพันธุ์มะละกอจากไต้หวันในราชกิจจานุเบกษาแล้ว โดยกล่าวขอขอบคุณความพยายามของไทยในการดำเนินการเปิดตลาดเมล็ดพันธุ์มะละกอให้แก่ไต้หวัน ทั้งนี้ ผู้แทนไทยได้กล่าวขอบคุณไต้หวันที่รายงานเรื่องนี้ต่อที่ประชุม

๓.๕ กฎระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการจำแนกสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็นสารขัดขวางการทำงานของต่อมไร้ท่อ (Endocrine Disruptors) ของสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา จีน และอินเดียร่วมกับประเทศสมาชิกอื่นๆ อีก ๑๗ ประเทศรวมทั้งไทยได้แสดงข้อกังวลต่อกฎระเบียบฉบับนี้ที่มีผลบังคับใช้แล้วเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งยังคงใช้หลักการพิจารณาความเป็นพิษของสาร ทำให้สารกำจัดศัตรูพืชหลายชนิดถูกห้ามขึ้นทะเบียนในสหภาพยุโรปและถูกปรับลดค่า MRLs ไปอยู่ที่ระดับ 0.01 ppm ประเทศสมาชิกจึงยังคงเรียกร้องให้สหภาพยุโรป (๑) กำหนดค่า MRLs และ Import Tolerance ของสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็น Endocrine Disruptors บนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยง รวมถึงพิจารณายอมรับค่า Codex MRLs (๒) เร่งจัดทำร่างหลักเกณฑ์สำหรับข้อยกเว้น (Proposal for the Derogation) ของกฎระเบียบฉบับนี้บนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยง และแจ้งเวียนให้ประเทศสมาชิก WTO ทราบและแสดงความคิดเห็นต่อไป (๓) ขอให้สหภาพยุโรปขยายระยะเวลาเปลี่ยนผ่านมากกว่า ๖ เดือนในกรณีปรับลดค่า MRLs ของสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็น Endocrine Disruptors ทั้งนี้ สหภาพยุโรปแจ้งว่าจะไม่มีการจัดทำร่างหลักเกณฑ์สำหรับข้อยกเว้นแล้วเนื่องจากไม่ผ่านความเห็นชอบของประเทศสมาชิก สหภาพยุโรป โดยสหภาพยุโรปยินดีรับข้อมูลเพื่อจัดทำ Import Tolerance ของสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็น Endocrine Disruptors บนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยง

๔. การหารือทวิภาคีกับประเทศคู่ค้า

๔.๑ ไต้หวัน (๑) ผู้แทนไต้หวันมีความยินดีเป็นอย่างมากที่ประกาศกรมวิชาการเกษตรเพื่อให้การอนุญาตนำเข้าเมล็ดพันธุ์มะละกอจากไต้หวันได้ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงจะถอนเรื่องนี้ออกจากข้อกั่วงลทางการค้า (๒) ฝ่ายไทยขอให้ไต้หวันเร่งรัดกระบวนการอนุญาตนำเข้ามังคุดจากไทยให้เสร็จสิ้นโดยเร็วเพื่อให้ทันต่อการส่งออกในฤดูกาลนี้

๔.๒ สหรัฐอเมริกา (๑) ติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดเนื้อสุกรจากไทย โดยยังคงเรียกร้องให้ไทยยอมรับค่า Codex MRL ของสารแรคโดพามีน ซึ่งผู้แทนไทยชี้แจงว่าเนื่องจาก Codex ไม่ได้กำหนดค่า MRLs ของสารดังกล่าวในเนื้อเยื่อทุกชนิดจึงไม่ครอบคลุมชนิดของเนื้อเยื่อที่คนไทยบริโภค ไทยจึงจัดทำการศึกษาประเมินความเสี่ยงของสารแรคโดพามีนและจะมีการหารือเรื่องนี้ในการประชุมทางไกลผ่านระบบวิดีโอร่วมกับสหรัฐฯ ต่อไป (๒) ขอให้ไทยสนับสนุนถ้อยแถลงของอาร์เจนตินา เรื่อง การใช้เทคโนโลยีชีวภาพแบบแม่นยำสูงในการเกษตร ซึ่งไทยชี้แจงว่าปัจจุบันไทยยังไม่มี ความชัดเจนในแนวทางการกำกับดูแลในเรื่องดังกล่าวประกอบกับเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานจึงต้องรอความชัดเจนก่อน (๓) หารือเกี่ยวกับกฎระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การจำแนกสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็นสารขัดขวางการทำงานของต่อมไร้ท่อของสหภาพยุโรป (๔) หารือเกี่ยวกับกฎระเบียบของจีนเรื่องข้อกำหนดให้มีใบรับรองความปลอดภัยสำหรับอาหารนำเข้าทุกชนิด

๔.๓ บราซิล ขอหารือเรื่องแบบสอบถามการเปิดตลาดสำหรับเนื้อสัตว์ปีก เนื้อหมู โคมีชีวิต สารพันธุกรรมจากสัตว์ปีกและโค และนกสวยงาม ซึ่งไทยแจ้งว่ากรมปศุสัตว์ยังไม่ได้รับคำขอเปิดตลาดอย่างเป็นทางการสำหรับสินค้าเหล่านี้จากบราซิล

๔.๔ เกาหลีใต้ (๑) ติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดเนื้อโค โดยเกาหลีใต้ได้จัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมให้ไทยแล้วและขอให้ไทยเร่งพิจารณาข้อมูลให้เกาหลีใต้โดยเร็ว (๒) แสดงข้อกังวลต่อการส่งออกต้นสุกรมายังไทยเนื่องจากแหล่งผลิตที่ไทยตรวจรับรองได้หมดอายุ โดยฝ่ายไทยอยู่ระหว่างการพิจารณาการตอบแบบสอบถามสำหรับการตรวจรับรองสถานประกอบการของเกาหลีใต้ใหม่ (๓) ฝ่ายไทยขอให้เกาหลีใต้เร่งพิจารณาเปิดตลาดมะม่วงมหาชนกให้แก่ไทยเหมือนกับที่ไทยเร่งดำเนินการในเรื่องเนื้อโคให้แก่เกาหลีใต้

๔.๕ ออสเตรเลีย (๑) ออสเตรเลียอยู่ระหว่างจัดทำข้อคิดเห็นสำหรับร่างเงื่อนไขการนำเข้าอะโวคาโดฉบับแก้ไขและจะจัดส่ง Work Plan ตามเงื่อนไขการนำเข้าให้แก่ไทยโดยเร็ว (๒) ออสเตรเลียประสงค์จะส่งออกสินค้าพืชชายรังสีชนิดอื่นมายังไทย (๓) ออสเตรเลียอยู่ระหว่างการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับระบบความปลอดภัยอาหารเพื่อจัดส่งให้ อัย. ประกอบการพิจารณาขอรับใบรับรองอาหารแปรรูปที่มีส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์จากโคและเจลาติน โดยผู้แทนไทยขอให้ออสเตรเลียจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมตามที่ อัย. ร้องขอ (๔) ออสเตรเลียขอทราบผล การประเมินโรงงานผลิตอาหารสัตว์แบบรายโรงงานที่กรมปศุสัตว์ได้จัดส่งให้ออสเตรเลียแล้ว ซึ่งผู้แทนไทยรับจะประสานกรมปศุสัตว์และจะจัดส่งสำเนาหนังสือให้ออสเตรเลียต่อไป (๕) ฝ่ายไทยสอบถามความคืบหน้าการจัดทำ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่ออนุญาตนำเข้าเปิดปรุงสุกจากไทย โดยออสเตรเลียยืนยันว่าจะจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงเสร็จสิ้นในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒

๔.๖ รัสเซีย ฝ่ายไทยขอให้รัสเซียเร่งพิจารณาเดินทางมาตรวจประเมินโรงงานผลิตสินค้าสัตว์น้ำของไทย โดยไทยได้ส่งแบบสอบถามสำหรับเปิดตลาดเนื้อโคให้แก่รัสเซียแล้ว ซึ่งรัสเซียแจ้งว่าจะเดินทางมาตรวจประเมินโรงงานผลิตสัตว์น้ำให้แก่ไทยในช่วงเดียวกับที่ไทยเดินทางไปตรวจประเมินสถานประกอบการผลิตเนื้อโคของรัสเซีย

ที่มา : กลุ่มความตกลงความตกลงชุนามัยและชุนามัยพีชและอื่นๆ

กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร